

Ανησυχητικά σήματα από τα κόκκινα δάνεια

Τα πρώτα ανησυχητικά δείγματα για την επίδραση της αβεβαιότητας στη συμπεριφορά των δανειοληπτών διέγνωναν, τον περασμένο μήνα, οι τράπεζες καθώς είδαν όχι μόνο να μειώνεται ο αριθμός των αιτήσεων για ρυθμίσεις προβληματικών δανείων, αλλά και να επιδεινώνεται ο δείκτης αθέτησης πληρωμών.

Μετά από ένα καλό 2016, κατά τη διάρκεια του οποίου υπήρξε βελτίωση, τόσο στον αριθμό και στην ποιότητα των ρυθμίσεων όσο και στον ρυθμό εξυπηρέτησης ρυθμισμένων δανείων, ο πρώτος μήνας του νέου έτους επιφύλασσε δυσάρεστες εκπλήξεις. Σύμφωνα με τραπεζικά στελέχη, από τα μέσα του Ιανουαρίου, παρατηρήθηκε μικρή αύξηση στον ρυθμό αθέτησης πληρωμών για ρυθμισμένα δάνεια και αξιοσημείωτη επιβράδυνση του αριθμού αιτήσεων για νέες ρυθμίσεις.

Τα παραπάνω δείγματα προέρχονται κατά κύριο λόγο από την κατηγορία των επιχειρηματικών δανείων, η συμπεριφορά των οποίων, σε συνθήκες όπως οι τρέχουσες, αποτελεί «προπομπή» και για τους υπόλοιπους δανειολήπτες. Οι τραπεζίτες εκτιμούν ότι ο κλάδος βρίσκεται επί του παρόντος εντός των στόχων μείωσης των κόκκινων δανείων, αλλά αν η περίοδος της αβεβαιότητας παραταθεί πέραν του Μαρτίου, αυξάνεται σημαντικά ο κίνδυνος εκτροχιασμού. Η καταγραφόμενη επιδείνωση οφείλεται αποκλειστικά, σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, στην καθυστέρηση ολοκλήρωσης της αξιολόγησης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η ζημία που προκαλείται από την πολυμήνη συζήτηση για το νέο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού.

Εδώ και σχεδόν έξι μήνες, το θέμα της εξωδικαστικής διευθέτησης παραμένει ψηλά στην επικαιρότητα, χωρίς να έχει συμφωνηθεί με τους θεσμούς (παραμένουν διαφωνίες σε δύο-τρία βασικά ζητήματα).

Αποτέλεσμα είναι να έχει δημιουργηθεί, κυρίως στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, μια προοδευτικά αυξανόμενη προσδοκία για γενναίες διαγραφές χρεών, η οποία εξηγεί τόσο την απροθυμία των επιχειρηματιών να συζητήσουν ρυθμίσεις, πριν από την ψήφιση του νέου πλαισίου, όσο και τη μικρή επιδείνωση που παρατηρείται στον ρυθμό εξυπηρέτησης ρυθμισμένων δανείων. Υπάρχουν, δηλαδή, επιχειρήσεις που σταματούν την εξυπηρέτηση των ρυθμισμένων δανείων τους, με την προσδοκία ότι θα υπαχθούν στις διατάξεις του νέου πλαισίου, επιτυγχάνοντας μια καλύτερη ρύθμιση, ενώ αρκετές από όσες χρειάζονται ρύθμιση αρνούνται να μπουν στη σχετική συζήτηση με τις πιστώτριες τράπεζές τους.

Παρότι το νομοσχέδιο θα αφορά σε ληξιπρόθεσμα χρέη προς Δημόσιο και τράπεζες με προγενέστερη ημερομηνία από αυτή της ψήφισης (η κυβέρνηση θέλει να αφορά σε ληξιπρόθεσμες οφειλές κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016), η παραπάνω λεπτομέρεια δεν είναι αρκετή για να ανατρέψει το κλίμα.

Υπό το παραπάνω πρίσμα, οι τράπεζες φοβούνται ότι ο ρυθμός αθέτησης πληρωμών θα ενταθεί, ενώ αντίθετα θα επιβραδυνθεί περαιτέρω ο ρυθμός των νέων ρυθμίσεων. Με δεδομένο μάλιστα ότι θα απαιτηθεί χρόνος μικρών μηνών για να λειτουργήσει η ηλεκτρονική

πλατφόρμα της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικού Χρέους, υπάρχει κίνδυνος να χαθεί όλο το 2017, εκτροχιάζοντας τους στόχους των τραπεζών για τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων τους.

Δεν έχουν εκλείψει, μάλιστα, οι φόβοι ότι το νέο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού θα λειτουργήσει σαν νέος νόμος Κατσέλη. Θα είναι, δηλαδή, χρονοβόρο στις διαδικασίες, προσφέροντας προστασία σε όσους θέλουν να κερδίσουν χρόνο. Το γεγονός ότι στα αλλεπάλληλα προσέχδια παραμένει η πρόβλεψη δικαστικής επικύρωσης της διευθέτησης προκαλεί ήδη μεγάλη ανησυχία στις τράπεζες.

Σημειώνεται ότι η επίτευξη των στόχων της φετινής χρονιάς για τη μείωση των κόκκινων δανείων είναι κομβική για τις τράπεζες, καθώς το πανευρωπαϊκό stress test του 2018 θα στηριχθεί στα στοιχεία ισολογισμών της τρέχουσας χρήσης.

Αντίστοιχα συμπτώματα είχαν παρατηρηθεί στα τέλη του 2014, όταν ο συνδυασμός αβεβαιότητας για τη χώρα, λόγω των διαφαινόμενων πολιτικών εξελίξεων και προσδοκίας υπαγωγής στις ρυθμίσεις του νόμου Δένδια, είχαν οδηγήσει σε επιδείνωση της συμπεριφοράς των δανειοληπτών. Τον Μάιο του 2015 περίπου το 80% των ρυθμισμένων δανείων είχαν ξαναγίνει κόκκινα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤτΕ, το 60% των δανείων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις εντάσσεται στα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (Non Performing Exposures - NPEs). Από αυτά, το 48% έχει ήδη καταγγελθεί από τις τράπεζες, το 26% είναι σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των

90 ημερών και το υπόλοιπο 26% είναι αβέβαιης είσπραξης ή πρώιμες ληξιπρόθεσμες οφειλές (καθυστέρηση μικρότερη των 90 ημερών). Το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων στις πολύ μικρές επιχειρήσεις και στους ελεύθερους επαγγελματίες ξεπερνά το 67%. Από αυτά, το 55% έχει ήδη καταγγελθεί από τις τράπεζες, ενώ άλλο ένα 30% είναι σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών.

Παράλληλα, σύμφωνα με εκτιμήσεις αναλυτών, που επιβεβαιώνονται έμμεσα από την ίδια την τράπεζα, η Εθνική έκλεισε το 2016 με αξιοσημείωτες επιδόσεις στο μέτωπο της μείωσης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (Non Performing Exposures - NPEs). Η Εθνική εκτιμάται ότι πέτυχε πέρυσι να μειώσει τα NPEs κατά τουλάχιστον 2,5 δισ. ευρώ, μειώνοντας το ποσοστό τους, ως προς το σύνολο των εγχώριων χορηγήσεων, σε περίπου 45% από 49,2% στο τέλος του 2015. Η παραπάνω εκτίμηση εδράζεται, αφενός, στις επιδόσεις της τράπεζας ως το 9μηνο της απελευθέρωσης χρήσης και αφετέρου, στην πρόβλεψη της διοίκησης για περαιτέρω -λογιστικές- διαγραφές δανείων. Στο τέλος Σεπτεμβρίου 2016, η Εθνική είχε μειώσει τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματά της κατά 1,9 δισ. ευρώ, σε σχέση με το τέλος του 2015, χάρη σε αποτελεσματικές ρυθμίσεις (1,4 δισ. ευρώ) και διαγραφές (0,5 δισ.). Το πλάνο, δε, που είχε επικοινωνήσει στους αναλυτές προέβλεπε για το σύνολο του 2016 διαγραφές δανείων 1 δισ. ευρώ.

Στελέχη της τράπεζας, που ερωτήθηκαν σχετικά, δήλωσαν ότι το πλάνο υλοποιήθηκε χωρίς αποκλίσεις. Αυτό σημαίνει ότι η τράπεζα διέγραψε, κατά το τελευταίο τρίμηνο, δάνεια ύψους περίπου 500 εκατ. ευρώ. Πέραν της διαγραφής, οι αναλυτές αναμένουν ότι η τράπεζα εμφανίσει, στο τελευταίο τρίμηνο της περσινής χρονιάς, ανάκτηση δανείων. Δάνεια, δηλαδή, που φεύγουν από την κατηγορία των μη εξυπηρετούμενων ρυθμισμένων και μετατίθενται στην ενδιάμεση κατηγορία των εξυπηρετούμενων ρυθμισμένων δανείων (Forborne Performing Loans), επειδή, είτε συμπλήρωσαν 12 μήνες ομαλής εξυπηρέτησης μετά τη ρύθμισή τους, είτε έφθασαν να αποπληρώσουν κεφάλαιο, πέραν των τόκων (επιχειρηματικά). Εφόσον οι παραπάνω εκτιμήσεις ισχύουν, η Εθνική κάλυψε μέσα στην πρώτη χρονιά σχεδόν το 30% του στόχου μείωσης των NPEs, που έχει υποβάλει στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό για την τετραετία 2016-19.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

9/2/2017

Συνεχίστηκε η πτωτική πορεία στο Χρηματιστήριο της Αθήνας, καθώς τα νέα από το μέτωπο της διαπραγμάτευσης δεν είναι καλά για την ελληνική πλευρά, ενώ και από την πραγματική οικονομία τα μηνύματα αρρυθμίας πληθαίνουν. Η επιφυλακτική στάση των περισσότερων ενεργών επενδυτών αποτυπώνεται στον μέτριο τζίρο και τον χαμηλό όγκο συναλλαγών. Η μεγαλύτερη κινητικότητα στον τραπεζικό κλάδο, όπου συνεχίζονται αμείωτες οι ρευστοποιήσεις, με τις περισσότερες συναλλαγές στις Εθνική και Πειραιώς και τον συγκριτικά μεγαλύτερο τζίρο σε Εθνική και Alpha Bank. Από εκεί και πέρα, αυξη-

Δείκτης	Τιμή	Μεταβολή
Γενικός Δείκτης	608,79	-0,34%
FTSE	1.627,04	-0,42%
FTSEM	784,20	0,01%
Δείκτης Τραπεζών	693,97	-0,40%

Αξία συναλλαγών (σε ευρώ)	Μετοχές με άνοδο	49
34.496.644	Μετοχές με πώση	44
Όγκος συναλλαγών (μετοχές)	Μετοχές αμετάβλητες	25
70.621.630	<i>* Από τις μετοχές που έκαναν πράξεις</i>	

μένη κινητικότητα καταγράφηκε σε ΟΤΕ, ΟΠΑΠ, Τιτάν, F.F. Group, Μυτιληναίο,

Motor Oil, Viohalco, Ελληνικά Πετρέλαια, Grivalia, Coca Cola, MIG, Fourlis κ.ά.

www.euro2day.gr

Οικονομική ενημέρωση
με υψηλό δείκτη νοημοσύνης

Γιατί σήμερα η ενημέρωση είναι πιο σημαντική από ποτέ.

EURO2day
Νωρίτερα - Έγκυρα